

Ekonomi

Dünya Ekonomisi

Küresel krizin ABD ekonomisi üzerindeki etkilerinin dağılmaya başlamasıyla, 2013 yılında ABD merkez bankası FED para politikasında normalleşmenin sinyallerini vermeye başlamıştır. 2014 yılının Ocak ayından itibaren finansal kurumlardan varlık alımını azaltan FED, aynı yılın Ekim ayında varlık alımını sonlandırmıştır. FED'in parasal genişlemeyi durdurma sürecinde oluşan beklentiler ile 2014 yılında, gelişmekte olan ülkelerdeki kur oynaklığı belirgin şekilde artarken, yatırımcıların risk iştahı ve bu ülkelere olan sermaye akımları önemli ölçüde azalmıştır.

Büyük ölçüde gelişmekte olan ülkeler kaynaklı olmak üzere, küresel ekonomide son 5 yıldır süren yavaşlama, 2015 yılında da sürmüştür, IMF'nin tahminlerine göre büyüme küresel krizden bu yana en düşük seviyeye ulaşmıştır. Kriz sonrası gelişmiş ülkelerdeki genişleyici para politikalarının gelişmekte olan ülkelere artırdığı likidite, 2013 yılından itibaren azalırken, 2015 yılında da FED'in faizleri artırması beklentisiyle daralmaya devam etmiştir. Gelişmekte olan ülkelere sermaye çıkışı, Çin'deki yoğun çıkışın etkisiyle 2015'te daha önce görülmemiş seviyelere ulaşmıştır. Nitekim FED, yıl boyunca verdiği sinyallerin ardından 2015'in son toplantısında gecelik borç verme faizinde 0,25 puanlık artışa gitmiştir. Banka'nın faizleri kademeli olarak artıracığını bildirmesi, FED'in faizi uzun vadeye yayarak yükselteceği algısını oluşturarak piyasaları rahatlatmıştır.

2015 yılında emtia fiyatlarında yaşanan düşüş, gelişmekte olan ülkelerdeki yavaşlamayı daha belirgin hale getirmiştir.

2015 yılında talep yetersizliğinden dolayı emtia fiyatlarında gözlenen düşüş, gelişmekte olan ülkelerdeki yavaşlamayı daha belirgin hale getirmiştir. ABD'nin üretimini arttırmasının da etkisiyle 2014 yılının ortasında 105 \$ civarında olan petrolün varil fiyatı, 2015 sonunda 36 \$'a kadar inmiştir. Bu durum aralarında Rusya'nın da bulunduğu petrol ihracatçısı gelişmekte olan ülke ekonomilerini yoğun şekilde etkilemiştir. Çin, Rusya, Brezilya ve Güney Afrika gibi ülkelere yaşanan durgunluk, küresel ticareti zayıflatarak yayılma etkisi göstermiş ve diğer gelişmekte olan ülkelere yavaşlamayı şiddetlendirmiştir.

ABD ekonomisinde 2010 yılından bu yana devam eden toparlanma hızını artırırken, Avrupa Birliği ülkeleri ve Japonya düşen petrol fiyatları, destekleyici para politikaları ve para birimlerinin değer kaybetmesinin de etkisiyle 2015 yılında ılımlı toparlanma sergilemiştir. Çin Merkez Bankası'nın Ağustos ayında ulusal para birimi renminbinin yabancı para birimleri karşısında değerini düşürmesi ve petrol ihracatçısı ülkelerin para birimlerinin değer kaybetmesi, diğer gelişmekte olan ülkeleri de olumsuz etkilemiştir. Ortadoğu'da, IŞİD'in Irak ve Suriye topraklarının önemli bir bölümünü ele geçirmesi, buna bağlı olarak Avrupa ve bazı Ortadoğu ülkelerinde yaşanan göçmen krizi ve Rusya'nın Suriye'ye müdahalesi de uluslararası alanda siyasi riskleri artırmıştır. Sonuç olarak para birimlerindeki oynaklık ve jeopolitik riskler, gelişmekte olan ülkelere yönelik sermaye akımlarını olumsuz etkilemiştir.

Sonuç olarak ABD ve Avrupa Birliği ülkelerindeki toparlanma ile gelişmiş ülkelerin 2015 yılında %1,9 büyüme gösterdiği tahmin edilmektedir. Gelişmekte olan ülkelerdeki büyüme ortalamasının ise, Rusya ve Brezilya'daki küçülme ve Çin'deki büyümenin yavaşlamasıyla, 2010 yılından bu yana devam eden yavaşlamasını sürdürerek 2014 yılında %4,6'dan 2015'te %4'e indiği düşünülmektedir. IMF tahminlerine göre küresel ekonomideki toplam büyüme oranı 2014 yılında %3,4'ten 2015'te %3,1'e düşerek, 2010 yılından bu yana en düşük seviyesine inmiştir.

Gelişmiş ekonomilerde 2014 ve 2015 yıllarında gözlenen ılımlı ekonomik toparlanmaya rağmen, bu ülkelerdeki enflasyon oranı emtia fiyatlarındaki düşüşün de etkisiyle merkez bankalarının hedeflediği seviyelerin altında seyretmeye devam etmiştir. Gelişmiş ülkelerde 2014'te %0,7 olarak gerçekleşen yıllık enflasyon, 2015'te fazla değişmeyerek %0,8'de kalmıştır. Büyümenin yavaşladığı gelişmekte olan ekonomilerde ise yıl sonu enflasyon oranı 2015 yılında %5,1'dan %5,7'ye yükselmiştir. Gelişmekte olan ülkelerdeki ortalama enflasyon, emtia fiyatları ve düşük talebin yarattığı aşağı yönlü baskıya rağmen, bazı para birimlerinin belirgin şekilde değer kaybetmesiyle artış göstermiştir.

Gelişmekte olan
ülkelerdeki büyüme
2010 yılından bu
yana devam eden
yavaşlamasını
sürdürerek 2015'te
%4'e düşmüştür.

DÜNYA EKONOMİSİ: SEÇİLMİŞ MAKRO GÖSTERGELER							
	2011	2012	2013	2014	2015T	2016T	2017T
GSYH Büyüme Oranları, %							
Dünya	4.2	3.4	3.3	3.4	3.1	3.4	3.6
Gelişmiş Ekonomiler	1.7	1.2	1.1	1.8	1.9	2.1	2.1
ABD	1.6	2.2	1.5	2.4	2.5	2.6	2.6
Avro Bölgesi	1.6	-0.8	-0.3	0.9	1.5	1.7	1.7
Gelişmekte Olan Ekonomiler	6.3	5.2	5.0	4.6	4.0	4.3	4.7
Brezilya	3.9	1.8	2.7	0.1	-3.8	-3.5	0.0
Çin	9.5	7.7	7.7	7.3	6.9	6.3	6.0
Hindistan	6.6	5.1	6.9	7.3	7.3	7.5	7.5
Rusya	4.3	3.4	1.3	0.6	-3.7	-1.0	1.0
Türkiye	8.8	2.1	4.2	3.0	4.0	2.9	3.7
Enflasyon, Yıllık TÜFE, %							
Gelişmiş Ekonomiler	2.7	1.7	1.3	0.7	0.8	1.4	1.9
Gelişmekte Olan Ekonomiler	6.8	6.0	5.4	5.1	5.7	5.0	4.7
Türkiye	10.4	6.2	7.4	8.2	8.8	6.5	6.5
İşsizlik Oranı, %							
Gelişmiş Ekonomiler	8.0	8.0	7.9	7.3	6.8	6.5	6.3
ABD	8.9	8.1	7.4	6.2	5.3	4.9	4.8
Avro Bölgesi	10.2	11.4	12.0	11.6	11.0	10.5	10.1
Gelişmekte Olan Ekonomiler							
Brezilya	6.0	5.5	5.4	4.8	6.6	8.6	8.9
Çin	4.1	4.1	4.1	4.1	4.1	4.1	4.1
Rusya	6.5	5.5	5.5	5.2	6.0	6.5	6.0
Türkiye	9.1	8.4	9.0	9.9	10.3	11.2	10.9
Genel Yönetim Brüt Borç/GSYH, %							
Gelişmiş Ekonomiler	101.8	106.1	104.9	104.6	104.5	104.6	104.0
ABD	99.0	102.5	104.8	104.8	104.9	106.0	105.8
Avro Bölgesi	86.4	91.0	93.1	94.2	93.7	92.8	91.5
Gelişmekte Olan Ekonomiler	37.8	38.1	39.4	41.4	44.4	46.2	47.3
Brezilya	61.2	63.5	62.2	65.2	69.9	74.5	75.8
Çin	35.6	37.1	39.4	41.1	43.2	46.0	48.3
Hindistan	68.1	67.5	65.8	66.1	65.3	63.9	62.8
Rusya	11.6	12.7	14.0	17.8	20.4	21.0	21.9
Türkiye	39.1	36.2	36.1	33.5	32.9	32.6	34.5

T: Tahmin

Kaynak: IMF WEO Update Ocak 2016 (Büyüme, Enflasyon), IMF WEO Ekim 2015 (İşsizlik, Bütçe, Türkiye tahminleri). Türkiye gerçekleştirmeleri için TÜİK ve Hazine Müsteşarlığı verileri kullanılmıştır.

2015 yılında ABD’de işgücü piyasaları iyileşme göstermeye devam etmiş, işsizlik oranı küresel kriz öncesi seviyelere yaklaşmıştır. Ancak işsizlik Avrupa Birliği ülkelerinde önemli bir sorun olarak devam etmekte, yapısal ve uzun dönemli işsizlik özellikle genç nüfusu etkilemektedir. Nitekim bu durum, Yunanistan ve İspanya’da yeni siyasi partilerin yükselişini beraberinde getirmektedir.

2016 yılında ABD ve Avrupa’da ılımlı bir toparlanma beklenirken, petrol fiyatlarındaki belirsizliğin gelişmekte olan ülkeleri etkilemeye devam etmesi ve Çin’deki büyümenin kademeli olarak yavaşlaması beklenmektedir. Buna rağmen, Brezilya, Rusya ve başta Irak olmak üzere bazı Ortadoğu ekonomilerinde gerçekleşecek kısmi düzelmenin, gelişmekte olan ülkelerdeki ortalama büyümeyi %4,0’ten %4,3’e yükselteceği tahmin edilmektedir. Böylelikle 2016 yılında küresel büyümenin %3,1’den %3,4’e çıkması beklenmektedir.

Türkiye Ekonomisi

2013 yılı başında küresel ekonomideki belirsizlikler ve yurtiçindeki siyasi gerilimler ile Türk lirası hızla değer kaybetmeye başlamıştır. Bu nedenle Mayıs 2013’ten itibaren Merkez Bankası, Türk lirasının değer kaybının enflasyon üzerindeki olumsuz etkilerini sınırlamak için para politikasında sıkılaşmaya gitmiştir. Merkez Bankası, TL’nin değer kaybına müdahale etmek için 2014 yılı başında döviz satışının yanı sıra politika faizi olan 1 haftalık repo faizini %4,5’ten %10’a yükseltmiştir.

2015 yılı tekrarlanan genel seçimlerle birlikte, politik gelişmelerin ekonomi üzerindeki etkilerinin belirgin şekilde hissedildiği bir yıl olmuştur.

Merkez Bankasının faiz artışının ardından, kurlardaki gevşemenin enflasyondaki görünümü iyileştirmesi ile Banka, 2014 yılı Mayıs ayından itibaren politika faizini kademeli şekilde düşürerek 2015 yılı Şubat ayında %7,5’e çekmiştir. Aynı toplantıda gecelik borç verme faizi %10,75’e, gecelik borç alma faizi %7,25’e indirilmiştir. TCMB’nin ortalama fonlama faizi ise 2015 yılı genelinde izlenen sıkı likidite politikası sonucunda kademeli olarak yükseltilmiş, Mart ayından itibaren gecelik repo faizlerinin faiz koridorunun üst bandında (%10.75) oluşması sağlanmıştır.

2015 yılı tekrarlanan genel seçimlerle birlikte, politik gelişmelerin ekonomi üzerindeki etkilerinin belirgin şekilde hissedildiği bir yıl olmuştur. 7 Haziran’da gerçekleştirilen genel seçimler sonucunda hiçbir partinin tek başına güvenoyu alabilecek çoğunluğa ulaşamaması, 2002 yılından bu yana ilk kez koalisyon hükümetini gündeme getirmiştir. Ancak seçimlerde en yüksek oyu alan Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) liderliğindeki koalisyon görüşmelerinden sonuç alınamamış ve AKP ile Halkların Demokratik Partisi (HDP) ortaklığında bir seçim hükümeti kurulmuştur. 1 Kasım 2015’te gerçekleştirilen erken seçim sonucunda ise Ahmet Davutoğlu liderliğindeki AKP %48 oranında oy alarak tek başına iktidar olmuştur.

Seçim döngüsünün uzamasıyla, Haziran seçimleri öncesinde düşüşe geçen tüketici güven endeksi Eylül ayında küresel krizden bu yana en düşük seviyesine inmiştir. Özel sektör yatırımları ise sonuçsuz kalan seçimler sonrası üçüncü çeyrekte sert bir şekilde düşmüştür. Siyasi belirsizlik ile birlikte yılın ikinci yarısı tekrar hızla değer kaybetmeye başlayan Türk lirası, seçim hükümetinin kurulmasının ardından değer kazanmaya başlamış, Kasım seçimlerinde AKP’nin iktidara gelmesi ile birlikte değerini korumuştur.

Gıda fiyatlarındaki artış ve Türk lirasındaki değer kaybının gecikmeli etkileri ile 2015 yılı sonunda enflasyon ivme kazanmış, yıllık enflasyon %8,8 olarak gerçekleşmiş, önceki yıl olduğu gibi %5 olarak belirlenen hedefin hayli üzerinde kalmıştır. Bu dönemde başta petrol olmak üzere emtia fiyatlarındaki gerileme enflasyonu sınırlayan etken olurken, çekirdek enflasyon yıl içinde artış göstermiştir.

Enerji fiyatlarında yıl boyunca devam eden aşağı yönlü harekete paralel olarak ithalat 2015'te %14 oranında gerileyip 207 milyar \$'a inmiştir. İthalattaki düşüşün yarısı azalan enerji fiyatlarının etkisiyle mineral yakıt ve yağlar kaleminden kaynaklanmıştır. TL'deki değer kaybı ise ihracatı artırmaya yeterli olmamış, özellikle Rusya ve Irak olmak üzere emtia ihracatçısı ticaret ortaklarının ekonomilerinde yaşanan durgunluk ve avro/dolar paritesindeki değişimlerin etkisiyle ihracat %9 azalmış, 144 milyar \$'a düşmüştür. Buna rağmen dış ticaret açığı, ithalattaki düşüşün ihracata ağır basması ile daralmıştır. Böylece cari açık 44 milyar \$'dan 32 milyar \$'a gerilemiş, 2009'dan beri en düşük seviyesine inmiştir.

2015 yılında cari açığın %36'sı doğrudan yatırımlar ile finanse edilmiştir. Doğrudan yatırımlar, 2014'e kıyasla 6 milyar \$ artarak 11,5 milyar \$ olmuştur. Bu tutarın 2,5 milyar \$'lık kısmını Türkiye'de bir bankada ortaklığı olan yabancı bir bankanın çoğunluk hisselerine hâkim olmak için yaptığı yatırım oluşturmaktadır. Yatırımların 1,3 milyar \$'lık kısmı ise yabancı bir yatırım bankasının rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı sektöründe faaliyet gösteren bir şirkete ortaklığını yansıtmaktadır. Kaynağı belirsiz para girişi olarak nitelendirilen akımları ifade eden net hata noksan kalemi, yılın ilk 5 ayında seçim öncesi belirsizlikler ve kur oynaklıklarına bağlı olarak 10 milyar \$'a yaklaşırken, 2015 yılı toplamında bu kalem 9,3 milyar \$ ile cari açığın %30'unu karşılamıştır. Cari açık finansmanının %23'ü ise hükümetin yurtdışındaki tahvil ihraçlarından sağlanmıştır.

2015 yılında Türkiye'nin dış borcu, kamu sektörü borcundaki azalmayla birlikte 5 milyar \$ azalmış, 398 milyar \$ olmuştur. Bununla birlikte, Türk lirasındaki değer kaybı nedeniyle dış borç stokunun milli gelire oranı artmış, 2002'den bu yana en yüksek seviyesi olan %55'e ulaşmıştır. Borç yapısı incelendiğinde, bankaların kısa vadeli borcunun 26 milyar \$ azaldığı, uzun vadeli borcunun ise 20 milyar \$ arttığı görülmektedir. Bu değişimde, TCMB'nin Ağustos 2015'ten itibaren geçerli olacak şekilde bankaların ve finansman şirketlerinin yabancı para cinsinden 1-3 yıla kadar vadeli çekirdek dışı yükümlülüklerine uygulanan zorunlu karşılık oranlarını %8'den %15'e çıkarması, 5 yıldan uzun vadeli yükümlülüklerle uygulanan zorunlu karşılık oranlarını ise %6'dan %5'e indirmesi etkili olmuştur.

Merkez Bankası'nın döviz rezervleri 2015 yılında 2014'e kıyasla 17 milyar \$ gerilemiş, altın dâhil net rezervler 111 milyar \$'a düşmüştür. Bu düşüşte büyük ölçüde kurdaki oynaklık nedeniyle Merkez Bankası'nın 2014 sonundan itibaren enerji ithalatçısı kamu iktisadi teşebbüslerine ihtiyaçları doğrultusunda döviz satmaya başlaması etkili olmuştur. Banka, 2015 yılı boyunca programlı döviz ihaleleriyle piyasaya 11 milyar \$'lık, enerji ithalatçısı KİT'lere ise ihtiyaçları doğrultusunda 10 milyar \$'lık döviz satmıştır. Hazine'nin yurtdışında tahvil ihracı ile Merkez Bankası'nca ihracatçılara Türk lirası cinsinden kullandırılan ancak, döviz cinsinden tahsil edilen reeskont kredilerinden sağlanan 14 milyar \$'lık geri dönüş rezervleri desteklemiştir. TCMB 2015 yılında döviz rezervlerini artırıcı önlem olarak ihracatçı firmalara finansman imkanı sağlayan ve bir para politikası aracı olan ihracat reeskont kredilerinin

Enerji fiyatlarındaki aşağı yönlü hareket nedeniyle ithalat %14 azalmış, cari açık 32 milyar \$'a gerilemiştir.

limitlerini artırmış, bu kredilere yeni imkanlar getirmiştir. Bankaların TCMB'de tutmak zorunda oldukları Türk lirası zorunlu karşılıklarının belirli bir yüzdesini döviz cinsinden tesis edebilmelerine imkân tanıyan ve böylece Banka'nın döviz rezervlerini güçlendiren rezerv opsiyon mekanizması üzerinde yeni düzenlemeler yapmıştır.

Kamu maliyesi tarafında, vergilerden sağlanan gelirler sayesinde toplam bütçe gelirleri %14 artarak 483 milyar TL olmuştur. Vergi gelirleri 2015 yılında %16 artarken, bu artışta başta Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) olmak üzere tüketime dayalı vergiler büyük ölçüde etkili olmuştur. Faiz dışı giderler, bu giderlerin yaklaşık yarısını oluşturan sosyal güvenlik harcamaları dâhil kamu personeline yönelik harcamalardaki artışa paralel olarak önceki yıla göre %13 oranında yükselerek 453 milyar TL'ye ulaşmıştır. Sonuç olarak, faiz dışı fazla önceki yılın %15 üstünde, 30 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz giderleri ise önceki yıla göre 3 milyar TL artmış böylece, bütçe açığı fazla değişmeyerek 23 milyar TL seviyesinde seyretmiştir.

TÜRKİYE EKONOMİSİ: SEÇİLMİŞ MAKRO GÖSTERGELER						
	Birim	2011	2012	2013	2014	2015
Nüfus ve İstihdam						
Nüfus	Mn.	74.7	75.6	76.7	77.7	78.7
İstihdam Edilen (ortalama)	Mn.	23.3	23.9	24.6	25.9	26.6
İstihdam Oranı (ortalama)	%	43.1	43.6	43.9	45.5	46.0
İşgücüne Katılım	%	47.4	47.6	48.3	50.5	51.3
İşsizlik	%	9.1	8.4	9.0	9.9	10.3
Milli Gelir						
GSYH	Mn. TL	1,297,713	1,416,798	1,567,289	1,748,168	1,953,561
GSYH	Mn. \$	773,979	786,282	823,044	799,370	719,967
GSYH Değişim	%	8.8	2.1	4.2	3.0	4.0
Yerleşik Hanehalkı Tüketimi	%	7.7	-0.5	5.1	1.4	4.5
Devletin Nihai Tüketimi	%	4.7	6.1	6.5	4.7	6.7
Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu	%	18.0	-2.7	4.4	-1.3	3.6
Mal ve Hizmet İhracatı	%	7.9	16.3	-0.2	7.4	-0.8
Mal ve Hizmet İthalatı	%	10.7	-0.4	9.0	-0.3	0.3
Dış Denge						
İhracat (FOB)	Mn. \$	134,906	152,462	151,803	157,610	143,883
İthalat (CIF)	Mn. \$	240,839	236,544	251,661	242,177	207,199
İhracat / İthalat	%	56.0	64.5	60.3	65.1	69.4
Dış Ticaret Dengesi	Mn. \$	-105,933	-84,082	-99,859	-84,567	-63,317
Cari Denge	Mn. \$	-74,402	-47,961	-63,608	-43,552	-32,192
Net Doğrudan Yatırım (net)	Mn. \$	13,812	9,179	8,757	5,476	11,495
TCMB Rezervleri (altın dâhil)	Mn. \$	88,346	119,163	131,004	127,302	110,529
Dış Borç	Mn. \$	303,909	339,022	389,054	402,705	398,038
Enflasyon, Yıllık Değişim						
TÜFE	%	10.4	6.2	7.4	8.2	8.8
ÜFE	%	13.3	2.5	7.0	5.4	5.7
Mali Göstergeler						
Bütçe Gelirleri	Mn. TL	296,824	332,475	389,682	425,383	483,386
Faiz Dışı Giderler	Mn. TL	272,375	313,471	358,239	398,839	452,987
Faiz Dışı Bütçe Dengesi	Mn. TL	24,448	19,004	31,443	26,544	30,400
Faiz Giderleri	Mn. TL	42,232	48,416	49,986	49,913	53,006
Bütçe Dengesi	Mn. TL	-17,783	-29,412	-18,543	-23,370	-22,606
AB Tanımlı Gen. Yön. Brüt Borç Stoku	Mn. TL	507,966	512,261	566,388	585,986	643,238
Döviz Kurları						
Dolar Kuru (yıl sonu)	Dolar/TL	1.89	1.78	2.13	2.33	2.92
Avro Kuru (yıl sonu)	Avro/TL	2.44	2.35	2.93	2.83	3.18

Kaynak: TCMB, TÜİK, Hazine Müsteşarlığı

107 milyar TL'lik iç borç geri ödemesine karşın yurt içinden 90 milyar TL borçlanan Hazinesinin iç borç stoku 3 milyar TL azalarak 2015 sonunda 458 milyar TL olmuştur. İç borçlanmanın ortalama vadesi ise 3 ay artarak 6 yıla yükselmiştir. Dış borçlarla beraber kamu kesiminin Avrupa Birliği tanımına göre toplam borcunun 2015 sonu itibarıyla 643 milyar TL, diğer bir deyişle milli gelirin yaklaşık üçte biri olduğu hesaplanmaktadır.

2014 yılında, tüketici kredilerindeki büyümeyi sınırlandırmaya yönelik tedbirlerin de etkisiyle hanehalkı tüketimi yavaşlamış, Türkiye ekonomisinin büyümesi hız kaybederek %3 oranında gerçekleşmişti. 2015 yılında ise zayıf tüketici güvenine rağmen başta ulaştırma ve haberleşme ile sağlık harcamaları kaynaklı olarak hanehalkı tüketimi artmıştır. Kamu tüketim ve yatırım harcamalarının da desteği ile büyüme oranı beklentilerin üzerine çıkmış, %4 olarak gerçekleşmiştir. Petrol ihracatçısı ticaret ortaklarında görülen gelir etkisi ise 2015 yılında ihracatı ve büyümeyi sınırlandıran etken olmuştur. 2015'te milli gelir %4 büyürken, Türk lirasının dolar karşısında değer kaybetmesi sonucunda dolar cinsinden kişi başına milli gelir 10.395 \$'dan 9.261 \$'a düşmüştür.

2014 yılında %9,9 ile son beş yılın en yüksek seviyesine ulaşan işsizlik, 2015 yılında artmaya devam ederek, %10,3'e (3,1 milyon kişi) çıkmıştır. 2015 yılında işgücü 900.000 kişi artarken, istihdam edilen kişi sayısı yalnızca 700.000 kişi artmıştır. Özellikle kadınlar arasında ve genç nüfusta işsizlik oranının arttığı görülmektedir. Genç nüfusta bu oran 2014'te %17,9'dan 2015'te %18,5'e yükselmiştir. Kadınlarda işgücüne katılma oranı 2015 yılında 1,2 puan artarken, istihdamdaki artış işgücü arzını karşılayamamış ve kadınlarda işsizlik oranı 0,7 puan artarak %12,6 olmuştur.

ABD ekonomisindeki toparlanma ve FED'in para politikasındaki normalleşmenin gelişmekte olan ülkelerin para birimleri üzerindeki etkileri, Türk lirası üzerinde ağır olarak hissedilmiştir. 7 Haziran seçimlerinin oluşturduğu siyasi belirsizlik ve jeopolitik risklerin de etkisiyle Türk lirası 2015'te ABD doları karşısında %25 değer kaybetmiştir. ABD doları, avro karşısında %10 değer kazanırken, Türk lirası avroya karşı %13 oranında gerilemiştir.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları Moody's ve Fitch, 2015 yılında Türkiye'nin kredi notu ve görünümünü sırasıyla Baa3 (negatif) ve BBB- (durağan) ile yatırım yapılabilir seviyede tutmuştur. Diğer bir kredi derecelendirme kuruluşu Standard & Poor's (S&P) ise yabancı para cinsinden spekülasyon seviyedeki kredi notu BB+ ve negatif görünümü değiştirmeden, yerel para cinsinden notunu Mayıs ayında BBB (negatif)'den BBB- (negatif)'ye indirmiştir.

2015 yılında
büyüme, artan
hanehalkı tüketimi
ve kamu
harcamalarının
desteği ile %4 olarak
gerçekleşmiştir.